

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

zo 4. mája 2023 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Smernica 93/13/EHS – Nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách – Exekučné konanie týkajúce sa úverovej zmluvy, ktorá je exekučným titulom – Námietka proti výkonu rozhodnutia – Kontrola nekalých podmienok – Zásada efektivity – Vnútroštátna právna úprava, ktorá neumožňuje súdu rozhodujúcemu o nariadení výkonu rozhodnutia preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienky po uplynutí lehoty stanovenej spotrebiteľovi na podanie námietky – Existencia nepremlčateľnej žaloby podľa všeobecného práva, ktorá umožňuje súdu rozhodujúcemu vo veci samej vykonať takéto preskúmanie a nariadiť odklad exekúcie – Podmienky, ktoré prakticky neznemožňujú alebo nadmerne nestážujú výkon práv priznaných právom Únie – Požiadavka zloženia zábezpeky spotrebiteľa na prerušenie exekučného konania“

Vo veci C-200/21,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunalul București (Vyšší súd Bukurešť, Rumunsko) z 25. februára 2021 a doručený Súdnemu dvoru 31. marca 2021, ktorý súvisí s konaním:

TU,

SU

proti

BRD Groupe Sociétés Générale SA,

Next Capital Solutions Ltd,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: predsedníčka deviatej komory L. S. Rossi, sudcovia S. Rodin (spravodajca) a O. Spineanu-Matei,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

* Jazyk konania: rumunčina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- BRD Groupe Société Générale SA, v zastúpení: M. Avram, avocată,
- španielska vláda, v zastúpení: M. J. Ruiz Sánchez, splnomocnená zástupkyňa,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci G. Greco, avvocato dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Carpus Carcea a N. Ruiz García, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi TU a SU na jednej strane a spoločnosťami BRD Groupe Société Générale SA (ďalej len „BRD“) a Next Capital Solutions Ltd (ďalej len „NCS“) na druhej strane vo veci námietky proti exekúcii na vrátenie pôžičky podľa zmluvy o pôžičke uzavretej medzi TU a SU na jednej strane a spoločnosťou BRD na druhej strane, pričom pohľadávka spoločnosti BRD bola následne postúpená spoločnosti NCS.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Dvadsať štvrté odôvodnenie smernice 93/13 uvádza, že „súdy alebo správne orgány členských štátov musia mať k dispozícii primerané a účinné prostriedky na zabránenie ďalšieho uplatňovania nekalých podmienok v zmluvách“.
- 4 Článok 6 ods. 1 tejto smernice stanovuje:
„Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“
- 5 Článok 7 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje:
„Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

Rumunské právo

- 6 Článok 638 ods. 1 bod 4 Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (zákon č. 134/2010 o Občianskom súdnom poriadku) v znení uplatňujúcom sa na spor vo veci samej (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“) stanovuje:

„Exekučnými titulmi sú tiež a môžu byť predmetom exekúcie:

...

4. dlžobné úpisy alebo iné dokumenty, ktoré sú podľa zákona vykonateľné.“

- 7 Podľa článku 638 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku:

„Odklad výkonu exekučných titulov uvedených v odseku 1 bodoch 2 a 4 možno navrhnúť aj v rámci žaloby vo veci samej, ktorej predmetom je ich zrušenie. Ustanovenia článku 719 sa uplatňujú analogicky.“

- 8 Článok 713 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku stanovuje:

„Ak sa exekúcia vedie na základe iného exekučného titulu, než je rozhodnutie súdu, možno skutkové alebo právne dôvody týkajúce sa dôvodnosti nároku z exekučného titulu uplatniť v rámci námietky len v prípade, že zákon nestanovuje... žiadny osobitný procesný prostriedok na zrušenie tohto exekučného titulu...“

- 9 Článok 715 ods. 1 bod 3 Občianskeho súdneho poriadku stanovuje:

„Pokiaľ zákon nestanovuje inak, námietky proti samotnej exekúcii možno podať v lehote pätnástich dní, ktorá začína plynúť odo dňa, keď:

...

3. dlžníkovi, ktorý spochybňuje samotnú exekúciu, bolo doručené rozhodnutie, ktorým sa nariaďuje exekúcia alebo príkaz, alebo odo dňa, keď sa dozvedel o prvom úkone v exekučnom konaní, ak mu nebolo doručené rozhodnutie o nariadení exekúcie ani príkaz, alebo ak sa exekúcia uskutočňuje bez príkazu.

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 10 V októbri 2007 uzavreli TU a SU so spoločnosťou BRD zmluvu o pôžičke (ďalej len „predmetná zmluva o pôžičke“). V júni 2009 táto spoločnosť postúpila pohľadávku vyplývajúcu z tejto zmluvy spoločnosti IFN Next Capital Finance SA, ktorá v auguste toho istého roku postúpila túto pohľadávku spoločnosti NCS.

- 11 Dňa 23. februára 2015 sa NCS obrátila na súdneho exekútora s cieľom vymáhať uvedenú pohľadávku voči TU na základe predmetnej zmluvy o pôžičke, ktorá sa podľa rumunského práva považuje za exekučný titul. Tento súdny exekútor v tejto súvislosti vydal voči TU príkaz na zaplatenie, v ktorom ho vyzval, aby zaplatil zostávajúce sumy dlžné na základe predmetnej zmluvy

o pôžičke, ako aj trovy exekučného konania. V ten istý deň súdny exekútor nariadil zaistenie finančných aktív na účtoch, ktoré mal TU vo viacerých bankových inštitúciách. Tieto rôzne úkony v exekučnom konaní boli dotknutej osobe oznámené 2. marca 2015.

- 12 Príkazom zo 6. marca 2015 súdny exekútor nariadil zrážky zo mzdy od zamestnávateľa TU. Aj toto opatrenie bolo tejto poslednej uvedenej osobe oznámené 13. marca 2015.
- 13 Dňa 17. marca 2015 TU spochybnil u súdneho exekútora vymáhané sumy a následne 5. augusta 2015 požiadal o súhlas so splácaním v splátkach rozložených na šesť mesiacov. Napokon exekútor 25. mája 2016 opätovne nariadil zrážky zo mzdy TU.
- 14 Dňa 6. decembra 2018 vydal exekútor príkaz na zaplatenie zostávajúcich súm dlžných spoločnosti NCS spolu s trovami exekúcie, a to pod hrozbou exekúcie spoluvlastníckeho podielu TU na budove nachádzajúcej sa v Bukurešti (Rumunsko).
- 15 Dňa 28. decembra 2018 podal TU námietku proti tejto exekúcii na Judecătoria sectorului 1 București (Súd prvej inštancie pre 1. obvod Bukurešť, Rumunsko), pričom uviedol premlčanie práva navrhnúť exekúciu. Právoplatným rozsudkom vyhláseným 18. apríla 2019 tento súd rozhodol, že námietka proti exekúcii bola podaná oneskorene.
- 16 Dňa 17. februára 2020 podali TU a SU na uvedený súd novú námietku proti exekúcii, pričom tvrdili, že dve podmienky predmetnej zmluvy o pôžičke týkajúce sa výberu poplatku za otvorenie spisu pôžičky, ako aj mesačného poplatku za spracovanie a správu pôžičky, sú nekalé. Svojou žalobou sa TU a SU tiež domáhali zrušenia úkonov v exekučnom konaní a vrátenia súm, ktoré neoprávnene vybrala NCS z dôvodu nekalej povahy týchto podmienok.
- 17 Na podporu tejto novej námietky sa TU a SU odvolali na uznesenie zo 6. novembra 2019, BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București a Secapital (C-75/19, neuvěřeně, EU:C:2019:950), podľa ktorého Súdny dvor rozhodol, že smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej norme, akou je článok 713 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého spotrebiteľovi, proti ktorému sa vedie exekučné konanie, zaniká po uplynutí lehoty pätnástich dní od oznámenia prvých úkonov v tomto konaní právo odvolávať sa na existenciu nekalých podmienok uvedených v zmluve, ktorej exekúcia sa vedie, a to aj vtedy, ak má tento spotrebiteľ podľa vnútroštátneho práva možnosť podať žalobu na súd s cieľom dosiahnuť konštatovanie existencie nekalých podmienok, ktorej podanie nepodlieha žiadnej lehote, ale o ktorej rozhodnutie nemá vplyv na výsledok exekučného konania, ktoré môže byť voči spotrebiteľovi vedené pred vydaním rozhodnutia o žalobe podanej s cieľom konštatovať existenciu nekalých podmienok
- 18 Rozsudkom z 3. júla 2020 Judecătoria sectorului 1 București (Súd prvej inštancie pre 1. obvod Bukurešť) vyhovel námietke neprípustnosti, ktorú vzniesli BRD a NCS a ktorá bola založená na oneskorenom podaní námietky povinných osôb. Podľa tohto súdu, hoci v uznesení zo 6. novembra 2019, BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București a Secapital (C-75/19, neuvěřeně, EU:C:2019:950), Súdny dvor rozhodol, že spotrebiteľ musel mať možnosť namietať nekalú povahu zmluvných podmienok v rámci námietky proti nútenému výkonu dotknutej zmluvy, nič to nemení na tom, že toto právo nemožno účinne uplatňovať kedykoľvek bez toho, aby sa naň vzťahovali lehoty stanovené na tento účel zákonom.

- 19 TU a SU podali proti tomuto rozsudku odvolanie na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, a to na Tribunalul București (Vyšší súd Bukurešť, Rumunsko), aby tento súd zmenil prvostupňové rozhodnutie tak, že vyhovie námietke založenej na oneskorenom podaní uvedenej námietky proti exekúcii, keďže odôvodnenie Judecătoria sectorului 1 București (Súd prvej inštancie pre 1. obvod Bukurešť) podľa nich vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia.
- 20 Vnútroštátny súd uvádza, že vec, ktorá mu bola predložená, a vec, v ktorej bolo vydané uznesenie zo 6. novembra 2019, BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București a Secapital (C-75/19, neuvyverejnené, EU:C:2019:950), sú podobné. Kladie si však otázku, či okolnosť, že súd, na ktorý prípadne spotrebiteľ podá žalobu podľa všeobecného práva, má možnosť prerušiť exekúciu podľa zmluvy až do vyhlásenia rozhodnutia o tejto žalobe, ako vyplýva z článku 638 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, môže mať vplyv na závery vyplývajúce z tohto uznesenia.
- 21 Okrem toho za predpokladu, že by to tak nebolo a nebolo by možné vykladať vnútroštátne právne normy týkajúce sa exekúcie v súlade s právom Únie tým spôsobom, že by sa spotrebiteľovi umožnilo podať námietku proti exekúcii podľa zmluvy aj po uplynutí pätnásťdňovej lehoty vzhľadom na nekalú povahu podmienok dotknutej zmluvy, vnútroštátny súd sa pýta na dôsledky, ktoré by z toho mal vyvodiť.
- 22 Za týchto okolností Tribunalul București (Vyšší súd Bukurešť) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Bráni smernica 93/13 vnútroštátnej právnej norme, akou je právna norma, ktorá vyplýva z článku 712 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku, ktorý stanovuje pätnásťdňovú lehotu, počas ktorej sa dlžník môže v rámci podania námietky voči exekúcii dovoliavať nekalej povahy zmluvnej podmienky [zmluvy tvoriacej] exekučný titul, vzhľadom na to, že podanie žaloby na účel konštatovania existencie nekalých podmienok obsiahnutých v [zmluve tvoriacej] exekučný titul nepodlieha žiadnej lehote a v rámci konania o takejto žalobe môže dlžník požiadať o prerušenie exekúcie... v súlade s článkom 638 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku?“

O prejudiciálnej otázke

- 23 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má smernica 93/13 vykladať v tom zmysle, že bráni ustanoveniu vnútroštátneho práva, ktoré neumožňuje súdu v exekučnom konaní, na ktorý je po uplynutí pätnásťdňovej lehoty stanovenej týmto ustanovením podaná námietka proti exekúcii podľa zmluvy uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, ktorá tvorí exekučný titul, *ex officio* alebo na návrh spotrebiteľa posúdiť nekalú povahu podmienok tejto zmluvy, hoci tento spotrebiteľ môže okrem toho podať žalobu vo veci samej, ktorá mu umožňuje navrhnúť, aby súd rozhodujúci o tejto žalobe pristúpil k takémuto preskúmaniu a nariadil prerušenie exekúcie až do vyhlásenia rozhodnutia o uvedenej žalobe v súlade s iným ustanovením tohto vnútroštátneho práva.
- 24 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora vychádza systém ochrany zavedený smernicou 93/13 z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti (pozri najmä rozsudok z 26. januára 2017, Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, bod 40 citovanú judikatúru).

- 25 Vzhľadom na takéto znevýhodnené postavenie článok 6 ods. 1 tejto smernice stanovuje, že nekalé podmienky nie sú záväzné pre spotrebiteľa. Ide o kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť (pozri najmä rozsudky z 21. decembra 2016, Gutiérrez Naranjo a i., C-154/15, C-307/15 a C-308/15, EU:C:2016:980, body 53 a 55, ako aj z 26. januára 2017, Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, bod 41).
- 26 V tejto súvislosti Súdny dvor už viackrát zdôraznil, že vnútroštátny súd má *ex offico* posúdiť nekalú povahu zmluvnej podmienky patriacej do pôsobnosti smernice 93/13, a tým odstrániť nerovnováhu medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, hneď ako je oboznámený s právnymi a so skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel (rozsudky zo 14. marca 2013, Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, bod 46 a citovaná judikatúra; z 21. decembra 2016, Gutiérrez Naranjo a i., C-154/15, C-307/15 a C-308/15, EU:C:2016:980, bod 58, ako aj z 26. januára 2017, Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, bod 43).
- 27 Okrem toho, ako vyplýva z článku 7 ods. 1 smernice 93/13 v spojení s jej dvadsiatym štvrtým odôvodnením, táto smernica ukladá členským štátom povinnosť stanoviť primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili ďalšiemu uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatváraných so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudok z 26. júna 2019, Addiko Bank, C-407/18, EU:C:2019:537, bod 44 a citovaná judikatúra).
- 28 Aj keď Súdny dvor už opakovane a s prihliadnutím na požiadavky článku 6 ods. 1, ako aj článku 7 ods. 1 smernice 93/13 vymedzil spôsob, akým má vnútroštátny súd zabezpečiť ochranu práv, ktoré spotrebiteľom vyplývajú z tejto smernice, nič to nemení na skutočnosti, že právo Únie v zásade neharmonizuje postupy vzťahujúce sa na preskúmanie údajne nekalej povahy zmluvnej podmienky a že tieto postupy teda patria do pôsobnosti vnútroštátneho právneho poriadku členských štátov, avšak pod podmienkou, že nesmú byť menej výhodné ako tie, ktorými sa spravujú podobné situácie vo vnútroštátnom práve (zásada ekvivalencie), a že nesmú v praxi znemožňovať alebo príliš sťažovať výkon práv poskytnutých právom Únie (zásada efektivity) (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júna 2019, Addiko Bank, C-407/18, EU:C:2019:537, body 45 a 46, ako aj citovanú judikatúru).
- 29 Okrem toho Súdny dvor spresnil, že povinnosť členských štátov zabezpečiť efektivitu práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, zahŕňa, najmä pokiaľ ide o práva vyplývajúce zo smernice 93/13, požiadavku účinnej súdnej ochrany potvrdenú v článku 7 ods. 1 tejto smernice a zakotvenú tiež v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, ktorá sa uplatňuje najmä na definíciu procesných podmienok žalôb založených na takýchto právach (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júna 2021, BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 až C-782/19, EU:C:2021:470, bod 29 a citovanú judikatúru).
- 30 V tejto súvislosti Súdny dvor už totiž usúdil, že v prípade, že sa exekučné konanie skončí pred vyhlásením rozhodnutia súdu rozhodujúceho vo veci samej, ktorým sa konštatuje nekalá povaha zmluvnej podmienky, na základe ktorej bola táto exekúcia nariadená, a v dôsledku toho k neplatnosti tohto konania, toto rozhodnutie by umožňovalo zaručiť uvedenému spotrebiteľovi len ochranu *a posteriori* spočívajúcu v náhrade škody, ktorá by sa ukázala ako neúplná a nedostatočná, a nepredstavovala by primeraný ani účinný prostriedok na ukončenie používania tejto podmienky, a to na rozdiel od toho, čo stanovuje článok 7 ods. 1 smernice 93/13 (uznesenie zo 6. novembra 2019, BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București a Secapital, C-75/19, neuvverejnené, EU:C:2019:950, bod 32 a citovaná judikatúra).

- 31 Súdny dvor tak v bode 34 uznesenia zo 6. novembra 2019, BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București a Secapital (C-75/19, neuvyverejnené, EU:C:2019:950), na ktoré odkazuje vnútroštátny súd, rozhodol, že smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej norme, podľa ktorej spotrebiteľovi, ktorý uzavrel zmluvu o pôžičke s úverovou inštitúciou a proti ktorému tento predajca alebo dodávateľ začal exekučné konanie, po uplynutí pätnásťdňovej lehoty od oznámenia prvých úkonov tohto konania zaniká právo brániť sa v uvedenom konaní uvedením existencie nekalých podmienok s cieľom namietať voči uvedenému konaniu, a to aj vtedy, ak má tento spotrebiteľ podľa vnútroštátneho možnosť podať žalobu na súd s cieľom dosiahnuť konštatovanie existencie nekalých podmienok, ktorej podanie nepodlieha žiadnej lehote, ale rozhodnutie o tejto žalobe nemá vplyv na výsledok exekučného konania, ktoré môže byť voči spotrebiteľovi vedené pred vydaním rozhodnutia o žalobe o konštatovanie existencie nekalých podmienok.
- 32 Vnútroštátny súd sa však pýta, či tento výklad platí aj za predpokladu, že súd rozhodujúci o žalobe vo veci samej má právomoc prerušiť exekúciu.
- 33 V tejto súvislosti treba konštatovať, že možnosť spotrebiteľa podať na súd rozhodujúci vo veci samej žalobu podľa všeobecného práva, ktorej cieľom je preskúmať potenciálne nekalú povahu podmienok zmluvy, podľa ktorej sa vedie exekúcia, v rámci ktorej môže dosiahnuť, aby tento súd prerušil túto exekúciu, v zásade umožňuje predísť riziku, že exekučné konanie bude ukončené skôr, než sa rozhodne o žalobe o konštatovanie existencie nekalých podmienok
- 34 Treba však uviesť, že po podaní tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania Súdny dvor vydal rozsudok zo 17. mája 2022, Impuls Leasing România (C-725/19, EU:C:2022:396). V bode 60 tohto rozsudku Súdny dvor rozhodol, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá neumožňuje, aby súd rozhodujúci o nariadení výkonu rozhodnutia, na ktorý bola podaná námietka proti exekúcii, posúdil *ex officio* alebo na návrh spotrebiteľa nekalú povahu podmienok zmluvy uzavretej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, ktorá je exekučným titulom, pokiaľ súd rozhodujúci vo veci samej, na ktorý môže byť podaná samostatná žaloba podľa všeobecného práva na účely preskúmania potenciálne nekalej povahy podmienok takejto zmluvy, je oprávnený prerušiť exekučné konanie dovtedy, kým nerozhodne vo veci samej, len vtedy, ak je zložená zábezpeka, ktorej výška môže odradiť spotrebiteľa od toho, aby takúto žalobu podal a zotrval na nej.
- 35 Vnútroštátny súd, ktorému bola položená otázka, či vzhľadom na tento rozsudok trvá na podaní tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania, uviedol, že tento rozsudok obsahuje odpoveď na podobnú otázku týkajúcu sa totožného právneho problému.
- 36 Je pravda, že v spore vo veci samej, v ktorom bol vydaný rozsudok zo 17. mája 2022, Impuls Leasing România (C-725/19, EU:C:2022:396), súd, na ktorý bola podaná námietka proti exekúcii, nemal možnosť preskúmať potenciálne nekalú povahu podmienok zmluvy, ktoré boli základom tejto exekúcie, zatiaľ čo za okolností veci, v ktorej bol podaný tento návrh na začatie prejudiciálneho konania, má tento súd takúto možnosť, pokiaľ bola námietka podaná v pätnásťdňovej lehote, po ktorej uplynutí toto právo spotrebiteľa zaniká. V oboch prípadoch je však podstatnou otázkou to, či možnosť spotrebiteľa podať žalobu vo veci samej, v rámci ktorej môže navrhnúť prerušenie exekúcie, je vzhľadom na podrobnosti výkonu takejto prerušenia spôsobilé zabezpečiť účinnosť ochrany sledovanej smernicou 93/13.

- 37 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že na takéto prerušenie sa vzťahujú ustanovenia článku 719 Občianskeho súdneho poriadku. Procesný kontext sa v tejto súvislosti javí ako zhodný s kontextom uvedeným v bode 57 rozsudku zo 17. mája 2022, *Impuls Leasing România* (C-725/19, EU:C:2022:396), v ktorom Súdny dvor uviedol, že v prípade podania samostatnej žaloby na súd rozhodujúci vo veci samej je spotrebiteľ, ktorý žiada o prerušenie exekučného konania, povinný poskytnúť zábezpeku, ktorá sa vypočíta na základe hodnoty predmetu žaloby. Znenie článku 719 Občianskeho súdneho poriadku, ako je uvedené v pripomienkach predložených Európskou komisiou v rámci tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania, môže toto konštatovanie potvrdiť.
- 38 Treba preto uviesť, že v bode 58 rozsudku zo 17. mája 2022, *Impuls Leasing România* (C-725/19, EU:C:2022:396), Súdny dvor pripomenul judikatúru, podľa ktorej náklady, ktoré by vznikli v dôsledku podania žaloby na súd, nesmú byť v porovnaní s výškou sporného dlhu takej povahy, aby odrádzali spotrebiteľa obrátiť sa na súd s cieľom preskúmať potenciálne nekalú povahu zmluvných podmienok. V bode 59 uvedeného rozsudku konštatoval, že je pravdepodobné, že dlžník v omeškani s platbou nemá dostatočné finančné prostriedky potrebné na zloženie požadovanej zábezpeky.
- 39 Preto treba usudzovať, že možnosť spotrebiteľa podať bez toho, aby bol povinný dodržať určitú lehotu, žalobu vo veci samej, v rámci ktorej môže navrhnúť prerušenie exekučného konania prostredníctvom zloženia zábezpeky, nie je spôsobilá zabezpečiť účinnosť ochrany požadovanej smernicou 93/13, ak je suma vyžadovaná na zriadenie tejto zábezpeky stanovená vo výške, ktorá môže tohto spotrebiteľa odradiť od podania takéhoto opravného prostriedku a trvania na jeho podaní, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.
- 40 V zostávajúcej časti vnútroštátny súd uviedol, že časť jeho návrhu na začatie prejudiciálneho konania uvedená v bodoch 23 a 24 uvedeného návrhu, týkajúca sa stanoviska, ktoré má zaujať vnútroštátny súd v prípade, ak nebude môcť podať výklad vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie, má naďalej význam.
- 41 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v prípade, ak by nebolo možné vykladať a uplatňovať vnútroštátnu právnu úpravu v súlade s požiadavkami smernice 93/13, sú vnútroštátne súdy povinné aj bez návrhu preskúmať, či ustanovenia dohodnuté medzi zmluvnými stranami majú nekalú povahu, a v prípade potreby neuplatniť akékoľvek vnútroštátne ustanovenia alebo judikatúru, ktoré bránia takémuto preskúmaniu (rozsudok zo 7. novembra 2019, *Profi Credit Polska*, C-419/18 a C-483/18, EU:C:2019:930, bod 76, ako aj citovaná judikatúra).
- 42 Z toho vyplýva, že na položenú otázku treba odpovedať tak, že smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni ustanoveniu vnútroštátneho práva, ktoré neumožňuje súdu v exekučnom konaní, na ktorý je po uplynutí pätnásťdňovej lehoty stanovenej týmto ustanovením podaná námietka proti exekúcii podľa zmluvy uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, ktorá tvorí exekučný titul, posúdiť *ex officio* alebo na návrh spotrebiteľa nekalú povahu podmienok tejto zmluvy, hoci tento spotrebiteľ môže okrem toho podať žalobu vo veci samej, ktorá mu umožňuje navrhnúť, aby súd rozhodujúci o tejto žalobe pristúpil k takémuto preskúmaniu a nariadil prerušenie exekúcie až do vyhlásenia rozhodnutia o uvedenej žalobe v súlade s iným ustanovením tohto vnútroštátneho práva, pokiaľ je toto prerušenie možné len prostredníctvom zaplata zaručky, ktorej výška môže spotrebiteľa odradiť od podania takejto žaloby, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu. V prípade nemožnosti vykladať a uplatňovať vnútroštátnu právnu úpravu v súlade s požiadavkami tejto smernice má vnútroštátny súd, na

ktorý bola podaná námietka proti exekúcii podľa takejto zmluvy, povinnosť preskúmať *ex officio*, či sú podmienky tejto zmluvy nekalé, pričom v prípade potreby neuplatní akékoľvek vnútroštátne ustanovenia, ktoré takémuto preskúmaniu bránia.

O trovách

- 43 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

sa má vykladať v tom zmysle, že:

bráni ustanoveniu vnútroštátneho práva, ktoré neumožňuje súdu v exekučnom konaní, na ktorý je po uplynutí pätnásťdňovej lehoty stanovenej týmto ustanovením podaná námietka proti exekúcii podľa zmluvy uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, ktorá tvorí exekučný titul, posúdiť *ex officio* alebo na návrh spotrebiteľa nekalú povahu podmienok tejto zmluvy, hoci tento spotrebiteľ môže okrem toho podať žalobu vo veci samej, ktorá mu umožňuje navrhnúť, aby súd rozhodujúci o tejto žalobe pristúpil k takémuto preskúmaniu a nariadil prerušenie exekúcie až do vyhlásenia rozhodnutia o uvedenej žalobe v súlade s iným ustanovením tohto vnútroštátneho práva, pokiaľ je toto prerušenie možné len prostredníctvom zaplatenia záruky, ktorej výška môže spotrebiteľa odradiť od podania takejto žaloby, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu. V prípade nemožnosti vykladať a uplatňovať vnútroštátnu právnu úpravu v súlade s požiadavkami tejto smernice má vnútroštátny súd, na ktorý bola podaná námietka proti exekúcii podľa takejto zmluvy, povinnosť preskúmať *ex officio*, či sú podmienky tejto zmluvy nekalé, pričom v prípade potreby neuplatní akékoľvek vnútroštátne ustanovenia, ktoré takémuto preskúmaniu bránia.

Podpisy